

Pomoc uchodźcom świadczona była w ramach projektów *Warszawa Wielokulturowa III* i *Razem przeciwko dyskryminacji* współfinansowanych przez miasto stołeczne Warszawa, grantowi instytucjonalnemu od Fundacji im. Stefana Batorego oraz na podstawie **umowy z Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców** (nieodpłatna pomoc prawna na podstawie Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP). W trzecim kwartale 2018 r. w ramach **dyżurów prawników i doradcy międzykulturowego udzielono porad 157 osobom w 288 sprawach**. 163 sprawy dotyczyły osób w procedurze o nadanie statusu uchodźcy, 58 spraw – osób w procedurze powrotowej, 32 – osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą, 22 – status uchodźcy, 6 – pobyt stały, 7 – zgody na pobyt ze względów humanitarnych. Porad udzielono 93 kobietom i 64 mężczyznom. Poradami objętych było 265 dzieci. Najwięcej klientów, którym udzielono porad pochodziło z Czeczenii – 73 i z Ukrainy – 19 osób; udzielono także pomocy 11 osobom z Rosji, 9 osobom z Gruzji, 8 osobom z Kirgistanu, 5 osobom z Tadżykistanu, po 4 osobom z Białorusi i Kongo, po 3 osobom z Armenii, Iranu i Syrii. W pozostałych przypadkach pomoc została udzielona osobom pochodzącym z: Afganistanu, Dagestanu, Egiptu, Etiopii, Inguszetii, Kazachstanu, Libii, Libanu, Nigerii, Nepalu, Pakistanu, Turkmenistanu, Ugandy i Uzbekistanu.

Pomoc dobrowolnym migrantom świadczona była nadal w znacznie ograniczonym wymiarze (w związku z zakończeniem w 2014 roku finansowania projektu *Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców*) jedynie w ramach projektów *Warszawa Wielokulturowa III* i *Razem przeciwko dyskryminacji* współfinansowanych przez miasto stołeczne Warszawa, dzięki grantowi instytucjonalnemu Fundacji im. Stefana Batorego oraz wolontariacko. W trzecim kwartale 2018 roku udzielono pomocy **67 osobom w 77 sprawach**. W 40 sprawach porady udzielili doradcy, a w 37 – prawnicy. Porad udzielono 37 kobietom i 30 mężczyznom. Poradami objętych było 38 dzieci. Najliczniejszą grupę dobrowolnych migrantów odwiedzających SIP stanowili Ukraińcy – 36 osób w 40 sprawach. W pojedynczych sprawach porad udzieliliśmy cudzoziemcom pochodzącym z niemal

wszystkich kontynentów świata.

W ramach **Centrum Wolontariatu** odbyło się 10 wizyt lekarskich w obecności tłumacza. Poza tym, wolontariusze towarzyszyli cudzoziemcom podczas załatwiania spraw w urzędach (13) oraz innych spraw integracyjnych związanych z codziennym funkcjonowaniem w Polsce (21).

Dzięki projektowi *Wolontariusze na rzecz migrantów*, który jest finansowany ze środków budżetu Centrum Komunikacji Społecznej m. st. Warszawy, kontynuowaliśmy program szkoleń podnoszących kompetencje wolontariuszy. W trzecim kwartale 2018 roku odbyły się zajęcia językowe z języka angielskiego i rosyjskiego, dotyczące słownictwa medycznego i prawniczego, a także poprowadzone przez Antoniego Strzemięcznego, pedagoga i doświadczonego wychowawcę MOS nr 1, szkolenie rozwijające kompetencje wychowawcze pracowników i wolontariuszy SIP pracujących z dziećmi i młodzieżą.

W ramach realizacji finansowanego ze środków budżetu m. st. Warszawy projektu *Dzieci w międzykulturowej Warszawie* w Ośrodku dla Cudzoziemców mieszczącego się przy ul. Książnej Anny 24 w Warszawie miały miejsce spotkania integracyjne dla przebywających w ośrodku dzieci cudzoziemskich w przedziale wiekowym od trzeciego do dwunastego roku życia. Jedno ze spotkań miało charakter wprowadzający, zapoznający dzieci z planem projektu i zasadami uczestnictwa oraz współpracy z wychowawcami i wolontariuszami. Na pozostałych spotkaniach wolontariusze zorganizowali dla dzieci gry i zabawy z elementami ruchowymi i plastycznymi. We wrześniu odbyła się także wycieczka do Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 1 przy ul. Gintrowskiego 36, w której wzięły udział dzieci cudzoziemskie.

W trzecim kwartale 2018 roku w ramach projektu *Seniorzy w Wielokulturowej Warszawie II* finansowanego z budżetu m. st. Warszawy odbywały się różnorodne spotkania warszawskich seniorów z cudzoziemcami. W sierpniu w CPS Śródmieście przy ul. Twardej 1 miały miejsce otwarte warsztaty kulinarne kuchni indyjskiej połączone z opowieściami i pokazem zdjęć. We wrześniu, w ramach Warszawskiego Tygodnia Seniora, zorganizowano dwa kolejne warsztaty kulinarne: w CPS Śródmieście poświęcone kuchni tunezyjskiej oraz białoruskiej, a w Centrum Społecznym Paca przy ul. Paca 40 – białoruskiej, tunezyjskiej i indyjskiej. Dodatkowo we wrześniu Stowarzyszenie Interwencji Prawnej jako uczestnik

i wystawca wzięło udział w Targu Wolontariatu Senioralnego w Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nowolipie” przy ul. Nowolipie 25b oraz Warszawskiej Olimpiadzie Seniorów w Ośrodku „Polonia” przy ul. Konwiktorskiej 6.

W sierpniu 2018 roku końca dobiegł trzyletni projekt *Abused no More: Safeguarding Youth and Empowering Professionals*, który realizowany był dzięki środkom programu Erasmus +. Głównym celem projektu było ułatwianie dostępu do edukacji prawnej dla młodzieży narażonej na dyskryminację. W lipcu w Londynie odbyło się ostatnie spotkanie międzynarodowego partnerstwa tworzącego projekt. Wzięli w nim udział reprezentanci pięciu organizacji – The IARS International Institute (Wielka Brytania), Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Polska), KISA - Action for Equality, Support, Antiracism (Cypr), Anziani e non solo (Włochy) oraz Romanian U.S. Alumni Association (Rumunia).

12 i 13 lipca Bartosz Kotlak i Elżbieta Grab wzięli także udział w Dorocznej Międzynarodowej Konferencji IARS International Institute zatytułowanej „European Community Voices Stronger Together: Abused and Stigmatised no More”, która miała miejsce w Middle Temple w Londynie. Drugi dzień konferencji poświęcony był podsumowaniu i przedstawieniu wyników projektu *Abused no More*.

W sierpniu w ramach projektu *Abused no More* SIP przeprowadził dwa dodatkowe pilotaże szkoleń dotyczących prawa antydyskryminacyjnego, skierowanych do osób pracujących z młodzieżą narażoną na dyskryminację. Szkolenia te odbyły się we Wrocławiu dla Stowarzyszenia Nomada oraz w Poznaniu dla Migrant Info Point.

W sierpniu wydana została także publikacja przedstawiająca realizację projektu w pięciu partnerskich krajach oraz podsumowująca wyniki prowadzonych działań badawczych i edukacyjnych. Ta i inne publikacje powstałe w ramach projektu dostępne są do pobrania na stronie <https://www.abusednomore.org/e-book-download/>.

W ramach projektu *No Detention Necessary* (finansowanego przez EPIM), mającym na celu ograniczenie detencji cudzoziemców i promowanie alternatyw do detencji kontynuowano działania polegające na wsparciu zakwalifikowanych do projektu klientów. W związku z opublikowaniem okresowego raportu z ewaluacji sieci ATD network, podjęto działania promujące ww. raport. Kontynuowano wizyty w ośrodkach strzeżonych w Kętrzynie i Lesznowoli. 1 października odbyło się spotkanie z kierownictwem ośrodka strzeżonego w Kętrzynie.

Od **stycznia 2018** roku ruszył projekt **FAB - Fostering Across Borders** we współpracy z IOM. Projekt finansowany jest ze środków Komisji Europejskiej. Realizowany będzie przez 20 miesięcy. Projekt jest międzynarodowy i jego głównym celem jest zbadanie potrzeb osób sprawujących opiekę nad małoletnimi cudzoziemcami bez opieki rodziców oraz odpowiedź na te potrzeby. Wymiernym skutkiem projektu ma być także znalezienie chętnych osób do sprawowania rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci cudzoziemskich.

W trzecim kwartale kontynuowano badanie potrzeb rodziców zastępczych i osób wspierających pieczę zastępczą. Przygotowano plan działań na dalszą część projektu, w tym kampanię promującą opiekę nad dziećmi cudzoziemskimi przez rodziny oraz szkolenia w tym zakresie.

Spotkania/ Konferencje/Wydarzenia

9 lipca Aleksandra Chrzanowska i Małgorzata Jaźwińska wzięły udział w spotkaniu SPT (A Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment of the Committee against Torture) na temat przestrzegania zakazu tortur, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania w Polsce;

11 lipca – Elżbieta Grab reprezentowała SIP na piątym spotkaniu partnerskim projektu ***Abused no More: Safeguarding Youth and Empowering Professionals***, które odbyło się w Londynie, w siedzibie lidera projektu, którym był IARS International Institute;

12 lipca – Bartosz Kotylak wygłosił przemówienie w trakcie pierwszego dnia Dorocznej Międzynarodowej Konferencji IARS International Institute zatytułowanej „European Community Voices Stronger Together: Abused and Stigmatised no More”. Jego wystąpienie dotyczyło problemów wynikających dla związków homoseksualnych z polskiej ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin;

13 lipca – Elżbieta Grab wystąpiła podczas drugiego dnia Dorocznej Międzynarodowej Konferencji IARS International Institute w Londynie. Elżbieta Grab przedstawiła wyniki realizacji projektu ***Abused no More: Safeguarding Youth and Empowering Professionals*** oraz poprowadziła warsztaty dotyczące wykorzystywania interaktywnych metod w edukacji prawnej;

13 lipca Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w comiesięcznym spotkaniu Konsorcjum organizacji działających na rzecz migrantów i uchodźców;

25 lipca – wystąpienie Witolda Klauza pt. “Closing gates to refugees in the CEE countries – creating physical and mental barriers against refugees and asylum seekers” na konferencji pt. “Whither Refugees? Restrictionism, Crises and Precarity Writ Large”, organizowanej

przez International Association for the Study of Forced Migration oraz University of Macedonia, Thessaloniki, Grecja;

22 sierpnia Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w debacie „Co zrobić z dyskryminacją w Polsce” zorganizowanej przez Inicjatywę Chlebem i Solą w związku z obchodami Warszawskich Dni Różnorodności;

27-28 sierpnia Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w wizycie studyjnej w Hadze dot. integracji i zatrudnienia uchodźców organizowanej przez Instytut Spraw Publicznych w ramach projektu „Migrascope – Extending the Scope of Labour Market Integration of immigrants” którego celem jest zwiększenie szans migrantów na rynku pracy oraz upowszechnienie wśród pracodawców wiedzy o zarządzaniu różnorodnością w firmie;

29-30 sierpnia Magdalena Sadowska uczestniczyła w zorganizowanej przez Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Warszawie wizycie w Ośrodku Strzeżonym dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim;

30 sierpnia – wystąpienie Witolda Klause (wspólnie z Ireną Rzeplińską) pt. “Refugees and Asylum Seekers in Central European Countries: Reality, Politics and Creation of Fear Societies. The Case of Poland” na 18th Annual Conference of the European Society of Criminology “Crimes Against Humans and Crimes against Humanity” organizowanej przez European Society of Criminology oraz University of Sarajevo, Sarajevo, Bośnia i Hercegowina;

7 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w comiesięcznym spotkaniu Konsorcjum organizacji działających na rzecz migrantów i uchodźców;

13 września Olga Dobrowolska wzięła udział w jednym z monitoringów przeprowadzonych przez UNHCR, który dotyczył warunków panujących w ośrodkach dla uchodźców – wyjazd do otwartego ośrodka Podkowa Leśna-Dębak;

13 września Ewa Kacprzak-Szymańska uczestniczyła w Consultation: Mapping the Vulnerabilities of Vietnamese Migrants across w Warszawie organizowanych przez Anti-Slavery International and ECPAT UK dotyczących handlu ludźmi narodowości wietnamskiej.

14 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w cyklicznym spotkaniu organizacji pozarządowych działających na rzecz uchodźców w przedstawicielstwie UNHCR w Warszawie;

20 września Olga Dobrowolska i Ewa Kacprzak-Szymańska wzięły udział w konferencji "Być migrantką w Polsce", zorganizowanej w ramach projektu „Women’s Empowerment, Integration and Participation” przez Karat Coalition przy wsparciu Stowarzyszenia Interwencji Prawnej;

26 września Małgorzata Jaźwińska wzięła udział w spotkaniu z prof. Livia Holden z Center for Socio-Legal Studies na Uniwersytecie Oksfordzkim na temat roli ekspertów kulturowych w postępowaniach dotyczących cudzoziemców;

28 września Olga Hilik i Magdalena Olszewska wzięły udział w Targach Wolontariatu w Centrum Aktywności Międzypokoleniowej "Nowolipie", gdzie zaprezentowały ofertę SIP-u dla wolontariuszy, w tym także dla osób w wieku 50+.

Szkolenia/inne projekty

28 września Olga Dobrowolska, Małgorzata Jaźwińska i Magdalena Sadowska uczestniczyły w zorganizowanym przez Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Warszawie szkoleniu dotyczącym pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach uchodźczych

Listy otwarte/wystąpienia

4 lipca SIP sporządziło uwagi do raportu-cienia w procesie sprawozdawczym Polski przed Komitetem Praw Dziecka, podnosząc m.in. kwestie detencji dzieci;

31 lipca – rekomendacje SIP do zmian w ustawie o rynku pracy pod kątem zatrudnienia cudzoziemców w Polsce: <https://interwencjaprawna.pl/zmiany-w-ustawie-o-rynku-pracy-bedzie-latwiej/>

13 sierpnia – udział w SIP w pracach nad rankingiem w sprawie standardów postępowania państw, w tym Polski, wobec dzieci-migrantów: <https://interwencjaprawna.pl/ranking-standardy-postepowania-wobec-dzieci-migrantow/>

13 sierpnia – list otwarty organizacji pozarządowych w sprawie uchodźców niewpuszczanych do Polski na przejściu granicznym Brześć-Terespol: <https://interwencjaprawna.pl/terespol-uchodzcom-zawracanym-z-polskiej-granicy-grozi-niebezpieczenstwo/>

21 sierpnia – wspólny apel organizacji pozarządowych i organizacji pracodawców do MRPiPS o zmiany w prawie dot. pracy cudzoziemców: <https://interwencjaprawna.pl/razem-z-przedstawicielami-biznesu-apelujemy-o-zmiany-w-prawie-dot-pracy-cudzoziemcow/>

Publikacje

A. Gliszczyńska-Grabias, W. Klaus, “*Governmental Xenophobia*” and *Crimmigration: European States’ Policy and Practices towards “the Other”*, “No-Foundations: An Interdisciplinary Journal of Law and Justice” 2018, vol. 15, s. 74-100;

K. Łukasiewicz, W. Klaus, *Migracje uchodźcze*, w: M. Lesińska, M. Okólski (red.), *25 wykładów o migracjach*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018, s. 352-366;

W. Klaus, M. Szulecka, *Nieudokumentowane migracje*, w: M. Lesińska, M. Okólski

(red.), *25 wykładów o migracjach*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2018, s. 367-385;

Kinga Wysieńska-Di Carlo, Witold Klaus, *Pracodawcy i pracodawczynie a zatrudnianie cudzoziemców i cudzoziemek*, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, czerwiec 2018.

Media

16 lipca – portal euractiv.sk – wypowiedź Witolda Klause nt. europejskiej polityki migracyjnej;

23 lipca – Radio Otczyzna – wypowiedź Wasyla Błozwy nt. pracy Stowarzyszenia i form legalizacji pracy i pobytu cudzoziemców w Polsce;

14 sierpnia – Dziennik Gazeta Prawna – wypowiedź Witolda Klause nt. funduszy na wsparcie dla migrantów;

16 sierpnia – TOK FM – wypowiedź Witolda Klause nt. przyjmowania uchodźców przez kraje UE;

16 sierpnia – Radio Otczyzna – wypowiedź Wasyla Błozwy nt. praw i obowiązków cudzoziemców

pod czas procedury o zobowiązanie do powrotu, a także cofnięcia zakazu ponownego wjazdu na terytorium RP i innych państw obszaru Schengen;

22 sierpnia – Puls Biznesu – wypowiedź Witolda Klause nt. koniecznych zmian w legalizacji pracy cudzoziemców;

23 sierpnia – oko.press – o raporcie SIP dot. cudzoziemców na polskim rynku pracy: <https://oko.press/polska-potrzebuje-milionow-pracownikow-zagranicy-rzad-musi-to-ulatwic-apel-biznesu-i-ngos/>

5 września – newsrm.tv – wypowiedź Witolda Klause nt. usprawnień procesu legalizacji pobytu i pracy obcokrajowców;

17 września – Radio Otczyzna – wypowiedź Wasyla Błozwy nt. praw i obowiązków cudzoziemców w trakcie procedury legalizacji pobytu i pracy w Polsce;

20 września – lewica.pl – wypowiedź nt. sytuacji pracowników z Ukrainy;

25 września – Dziennik Gazeta Prawna – wypowiedź Małgorzaty Jaźwińskiej w sprawie detencji cudzoziemców-ofiar tortur:

<http://wiadomosci.dziennik.pl/wydarzenia/artykuly/581816,uchodzcy-sad-straz-graniczna-cudzoziemcy.html>